

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 19. juli 1989

om en procedure i henhold til EØF-Traktatens artikel 85
(IV/31.499 — Nederlandske banker)

(Kun den nederlandske tekst er autentisk)

(89/512/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Euro-
pæiske Økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af
6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestem-
melserne i Traktatens artikel 85 og 86 ⁽¹⁾, senest ændret ved
akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse, særlig
artikel 6 og 8,

under henvisning til de anmodninger om negativattest og til
de anmeldelser, der blev indgivet af Nederlandse Bankiers-
vereniging den 19. marts 1985, den 22. oktober og 27. no-
vember og den 4. december 1987, og som vedrørte visse
reglementer, vedtagelser og cirkulærer, udstedt af denne
sammenslutning af Vereniging van Deviezenbanken, Sticht-
ing Bevordering Chequeverkeer, Vereniging van Bemidde-
laars in Onderhandse Leningen og College van Overleg der
Gezamenlijke Banken samt en række aftaler, hvori en af disse
organisationer, Vereniging voor de Effectenhandel eller
Vereniging van Wisselmakelaars er eller var direkte eller
indirekte impliceret,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 26. januar
1987 om at indlede proceduren i denne sag,

efter at have givet de berørte parter lejlighed til at udtale sig
vedrørende de af Kommissionen fremførte klagepunkter, jf.
artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17, og Kommissionens
forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i
henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i Rådets forordning

nr. 17 ⁽²⁾, samt under henvisning til de berørte parter
stillingtagen og deres mundtlige kommentarer hertil under
høringen den 25. november 1987,

under henvisning til, at den vigtigste del af de anmeldte og
stadig gældende ordninger er blevet offentliggjort i overens-
stemmelse med artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17 ⁽³⁾,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og
Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

- (1) Den 19. marts 1985, den 22. oktober og 27. novem-
ber 1986 og den 4. december 1987 anmeldte Neder-
landse Bankiersvereniging en række reglementer, ved-
tagelser og cirkulærer, udstedt af den selv og af visse af
den nederlandske finanssektors øvrige organisationer,
til Kommissionen sammen med en række aftaler,
hvori den selv eller en af disse organisationer er eller
var direkte eller indirekte impliceret. Samtidig anmo-
dede den Kommissionen om at meddele nega-
tivattest og derved fastslå, at der ikke fandtes anled-
ning til i medfør af Traktatens artikel 85 at skride ind
over for de anmeldte ordninger, men derimod til i
henhold til artikel 85, stk. 3, at indrømme fritagelse
fra forbuddet i artikel 85, stk. 1.

⁽²⁾ EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

⁽³⁾ EFT nr. C 282 af 5. 11. 1988, s. 4.

⁽¹⁾ EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

A: De pågældende virksomhedssammenslutninger

- (2) Nederlandse Bankiersvereniging (i det følgende benævnt NBV), der blev stiftet i 1949 og har sæde i Amsterdam, har til formål at fremme den nederlandske banksektors interesser i videste forstand. Den søger ifølge sine vedtægter at opfylde dette formål ved bl.a.:

- at harmonisere de betingelser, NBV's medlemmer stiller for deres tjenesteydelser, og at gøre disse tjenesteydelsers benævnelser og de dermed forbundne gebyrer ensartede for således at fremme deres overskuelighed
- at opretholde en sund konkurrence, men samtidig sørge for, at både det nederlandske bankvæsen og medlemmerne bevarer et stærkt finansielt grundlag, og i tilknytning dertil fastsætte minimumsgebyrer for de tjenesteydelser, som er relevante herfor.

Alle personer, selskaber og institutioner, der er indført i det officielle register over kreditinstitutter, kan være medlemmer af NBV.

NBV har ca. 70 medlemmer og omfatter de fleste almindelige banker. Blandt kreditinstitutterne i det omtalte officielle register er det navnlig de kooperative banker, som er tilsluttet Coöperative Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank BV (Rabobank — denne omfatter langt de fleste kooperative banker i Nederlandene), der ikke er medlemmer af NBV, og det samme gælder de banker, som er organiseret i Nederlandse Spaarbankbond, samt Postbank NV (før 1. januar 1986: Postcheque- en girodienst/Rijkspostspaarbank (PCGD/RPS)), som er statsejet. De udfører i øvrigt finansielle tjenesteydelser, som svarer til NBV-medlemmernes.

- (3) Vereniging van Deviezenbanken (i det følgende benævnt VDB), der blev stiftet i 1940 og har sæde i Amsterdam, har til formål i nøje samråd med de nederlandske monetære myndigheder at fremme den bedst mulige afvikling af betalingerne mellem valuta-indlændinge og valutaudlændinge. Ifølge sine vedtægter søger VDB at opfylde dette formål ved at harmonisere de betingelser, VDB's medlemmer stiller for deres tjenesteydelser, for at opretholde et sundt, finansielt grundlag for medlemmernes virksomhedsudøvelse, samtidig med at en sund konkurrence bevares.

Privatretlige og offentligretlige juridiske personer samt selskaber uden status som juridisk person med hjemsted i Nederlandene samt virksomheder med hjemsted i udlandet kan være medlemmer af VDB. De skal være bemyndiget ifølge gældende nederlandske lovgivning til at formidle betalingerne mellem valuta-indlændinge og valutaudlændinge. De almindelige banker (de fleste NBV-medlemmer er tillige medlem-

mer af VDB), Rabobank, Postbank og Bank der Bondsspaarbanken NV har fået en sådan bemyndigelse. Med undtagelse af en enkelt bank (et rent datterselskab af den nederlandske centralbank) er alle således bemyndigede institutter, i alt godt 60, medlemmer af VDB.

- (4) Stichting Bevoordering Chequeverkeer (i det følgende benævnt SBC), som er stiftet i 1967 og har sæde i Amsterdam, har til formål at fremme brugen af checks.

De banker, som er tilsluttet SBC, er Rabobank, medlemmerne af NBV og de banker, der som tilsluttede accepterer SBC's ledelse.

De tilsluttede banker skal være i besiddelse af en vis egenkapital eller på anden måde stille garantier for, at de kan opfylde deres forpligtelser. De fleste af de banker, som er tilsluttet SBC, er tillige medlemmer af NBV og/eller VDB.

- (5) Vereniging van Bemiddelaars in Onderhandse Lening (i det følgende benævnt VBOL), som blev stiftet i 1951 og har sæde i Amsterdam, har til formål at fremme interesser i forbindelse med formidling af private lån. Den søger ifølge sine vedtægter at opfylde dette formål ved at harmonisere de betingelser, medlemmerne stiller for deres tjenesteydelser, og ved at gøre disse tjenesteydelsers benævnelser og de dermed forbundne gebyrer ensartede, for således at fremme deres overskuelighed.

Fysiske og juridiske personer, der yder bistand i forbindelse med optagelse og placering af private lån mod gældsbevis, kan være medlemmer af VBOL. Ca. halvdelen af VBOL's medlemmer er samtidig medlemmer af NBV og VDB. Blandt disse er navnlig de største banker.

- (6) College van Overleg der Gezamenlijke Banken (i det følgende benævnt CVO), hvis sekretariat ligger i Amsterdam, var indtil 1. juni 1989 det centrale forhandlingsorgan i sager af fælles interesse for NBV, Rabobank, de banker, som er tilsluttet Nederlandse Spaarbankbond og Postbank, og står for koordinationen mellem disse organisationer. Fra 1. juni 1989 er CVO's aktiviteter blevet overtaget af den nye Nederlandse Vereniging van Banken, som i praksis også vil overtage NBV's og VDB's aktiviteter. Disse foreninger er til dato ikke blevet afviklet.

- (7) Vereniging voor de Effectenhandel (i det følgende benævnt VEH), der blev stiftet i sin oprindelige form i 1876 og har sæde i Amsterdam, har til formål at fremme værdipapirhandelens interesser i videste forstand. Ifølge sine statutter søger den bl.a. at opfylde dette formål ved at indrette en børssal til handel med værdipapirer, at notere og offentliggøre kurser og fastsætte reglementer og andre forskrifter for værdi-

papirhandelen, bl.a. vedrørende minimumssatser for provision og gebyrer, som er bindende for medlemmerne.

Fysiske og juridiske personer samt selskaber, der driver værdipapirhandel i Nederlandene, kan optages som medlemmer af VEH.

En stor del af VEH's medlemmer er tillige medlemmer af NBV og VDB.

- (8) Vereniging van Wisselmakelaars (i det følgende benævnt VWM), der i sin oprindelige form blev stiftet i 1949 og har sæde i Amsterdam, har til formål at fremme penge- og valutamarkedets interesser i videste forstand.

Som medlemmer af VWM kan navnlig optages fysiske og juridiske personer, der udfører vekselerervirksomhed på det nationale og/eller internationale penge- og/eller valutamarked.

Medlemskab af VWM er imidlertid ikke foreneligt med medlemskab af NBV og VDB. VWM omfatter derfor vekselererfirmaer, der ikke samtidig som almindelige banker eller autoriserede valutahandlere er medlemmer af NBV eller VDB.

- (9) Der er forholdsvis snæver forbindelse mellem VWM og VDB (og NBV). VWM's ledelse kan ifølge VWM's vedtægter udelukkende fremsætte forslag om vedtægtsændringer og/eller reglementer i samråd med VDB, der samtidig repræsenterer NBV.

Desuden har VDB indflydelse på optagelsen af nye medlemmer i VWM og har vetoret i dette spørgsmål.

B. De pågældende penge- og finansieringsinstitutters stilling i den nederlandske finanssektor

- (10) De forskellige typer penge- og finansieringsinstitutters andel af de samlede indlån i alle hollandske finansieringsinstitutter, der i årene 1982 til 1987 er foretaget hos dem, kan anslås til følgende:

	(%)
— almindelige banker:	50—55
— kooperative banker (Rabobank):	25—30
— sparekasser (undtagen RPS, dvs. Postbank):	ca. 10
— Postbank:	10—15
— andre institutter:	0—1.

- (11) Disse typer penge- og finansieringsinstitutters andel af den sammenlagte samlede årsbalancer for alle hollandske finansieringsinstitutter i samme periode kan anslås til følgende:

	(%)
— almindelige banker:	60—65
— kooperative banker (Rabobank):	20—25
— sparekasser (undtagen RPS, dvs. Postbank):	ca. 5
— Postbank:	5—10
— andre institutter:	0—5.

C. Procedure i og genstand for denne beslutning

- (12) Da NBV i 1985 og 1986 havde anmeldt forskellige ordninger til Kommissionen, meddelte Kommissionen den 5. februar 1987 de under A omtalte virksomheds-sammenslutninger en række klagepunkter, som omfattede størstedelen af de anmeldte ordninger.

De ordninger, klagepunkterne gjaldt, beskrives nærmere under D, men drejer sig i øvrigt om de pågældende penge- og finansieringsinstitutters anvendelse af provisioner, kurser, margener og valørdatoer, fakturering af bestemte omkostninger, bestemte former for kundehvervning og bestemte former for eneret.

Nogle af disse ordninger gjaldt forbindelserne mellem penge- og finansieringsinstitutterne indbyrdes, andre forbindelser mellem penge- og finansieringsinstitutterne og deres kunder (private kunder og/eller erhvervskunder, som ikke er penge- eller finansieringsinstitutter, i det følgende benævnt kunder), medens atter andre af ordningerne gjaldt begge typer forbindelser.

- (13) Efter meddelelsen af klagepunkter og drøftelser med Kommissionens tjenestegrene og efter at høring havde fundet sted ophævede eller ændrede de pågældende parter en stor del af de ordninger, klagepunkterne gjaldt.

- (14) I denne beslutning giver Kommissionen en af de således tilpassede ordninger fritagelse, samt visse tilpassede ordninger og en række uændrede, stadig gældende ordninger negativttest, da Kommissionen på grundlag af de modtagne oplysninger ikke har fundet tilpasning af dem påkrævet.

- (15) Beslutningen vedrører i særdeleshed ikke:

- de almindelige bankbetingelser, NBV anbefaler sine medlemmer
- aftaler om rentesatser
- aftaler vedrørende samarbejdet mellem finansieringsinstitutter om elektroniske transaktioner og betalingskort

- regler, fastlagt af Stichting Bureau Kredietregistratie (kreditregistreringskontor), vedrørende selskabers deltagelse til kreditregistreringssystemet af dette kontor.

Kommissionen forbeholder sig sit standpunkt i forbindelse med nævnte betingelser, regler og aftaler.

D. Ordningerne

- (16) Der sondres mellem de ordninger, som er blevet fuldstændigt ophævet af de pågældende parter, og de ordninger, som er blevet videreført enten i den anmeldte form eller i tilpasset form.

1. De ophævede ordninger

- (17) Der skal her gives en kort redegørelse for de ophævede ordninger. En mere indgående beskrivelse af disse ordninger findes i bilaget.
- (18) Til de ophævede ordninger hører først og fremmest de fleste af de reglementer, NBV havde anmeldt.

Disse reglementer, med numrene fra I til XIV, indeholdt de minimumsbetingelser (fortrinsvis minimumsprovisioner), som skulle stilles af de penge- og finansieringsinstitutter, som er medlemmer af eller tilsluttet NBV, VDB, SBC og VBOL, afhængigt af de typer tjenesteydelser, reglementerne drejede sig om.

Følgende reglementer eller dele deraf er blevet ophævet:

- reglement I, artikel 1 til 14, vedrører bl.a. beregning af omkostninger og afrunding af provisionsbeløb
- reglement II om minimumsprovisioner for en række tjenesteydelser, der i almindelighed udføres i forbindelse med betalinger
- reglement III om minimumsprovisioner for visse indenlandske betalingstjenester
- reglement IV om minimumsprovisioner i forbindelse med eurocheques og andre garanterede checks
- reglement V om minimumsprovisioner for transaktioner i forbindelse med fremmede bankssedler og rejsechecks
- reglement VI om minimumsprovisioner for overførsler i forbindelse med betalinger til udlandet
- reglement VII om minimumsprovisioner for tjenesteydelser i forbindelse med rembourser

- reglement VIII om minimumsprovisioner for tjenesteydelser i forbindelse med veksler og egne veksler

- reglement IX om minimumsprovisioner for at stille forskellige former for garanti

- reglement X om minimumsprovisioner for tjenesteydelser i forbindelse med inkasso

- reglement XI om minimumsprovisioner for forskellige tjenesteydelser, bl.a. i forbindelse med værdipapirer

- reglement XII om fastsættelse af valørdatoer

- reglement XIII: Reglement om transaktioner i fremmede banksedler og reglement for fremmede valutatransaktioner, hvori der fastsættes minimumskurser og minimumsmargener for køb og salg af fremmede banksedler og for andre valuta-transaktioner, og reglement vedrørende Noteringskommissionen Vreemd Bankpapier (Kommissionen for Notering af Fremmede Banksedler), som sørger for samordning af fastsættelse af kurser og margener ved køb og salg af fremmede banksedler

- reglement XIV om minimumsprovisioner i forbindelse med lån mod veksler.

- (19) I forbindelse med reglement XI fandtes en ligeledes ophævet aftale mellem NBV, VDB og VEH om minimumsprovisioner for forskellige tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirer. De omtalte tjenesteydelser var tjenesteydelser foretaget af medlemmerne af NBV, VBO og VEH til udenlandske finansielle institutter.

- (20) Foruden denne aftale og de her nævnte reglementer for NBV, VDB, SBC og VBOL har de pågældende parter desuden ophævet følgende ordninger:

- VWM's reglement om de minimumsprovisioner, VWM's medlemmer skal opkræve for formidling af visse finansielle transaktioner

- en aftale mellem VDB og VWM, som gav VWM's medlemmer eneretten til at fungere som mæglere i forbindelse med formidling af valutatransaktioner

- VDB's cirkulære om afskaffelse af telex- og portoomkostninger mellem bankerne indbyrdes. Cirkulæret indeholdt også en bestemmelse om, at disse omkostninger skulle overføres på kunderne

- NBV's cirkulære, som satte nøje grænser for præmiering af banktjenester.

- (21) Da Kommissionen gav meddelelse om sine klagepunkter, underrettede den samtidig de pågældende parter om, at de her nævnte ordninger begrænsede konkurrencen, og at fritagelse efter artikel 85, stk. 3, ikke kom i betragtning.

Ordningerne begrænsede de pågældende virksomheders muligheder for på grundlag af egen individuelle omkostnings- og rentabilitetssituation at gøre brug af markedsvilkårene og ud fra egen erhvervs- og virksomhedspolitik uafhængigt selv at fastsætte priser og andre betingelser for tjenesteydelser til andre banker og til kunderne.

- (22) På grundlag af de oplysninger, Kommissionen på dette tidspunkt var i besiddelse af, meddelte den sammen med klagepunkterne de pågældende parter, at anvendelse af de forskellige minimumsprovisioner, der var fastsat i de under 18 omtalte reglementer (I til XIV), medførte forskelsbehandling.

Således var der navnlig i følgende tilfælde fastsat forskellige gebyrer for sammenlignelige banktjenester:

- For en række tjenesteydelser var der fastsat gebyrer, der var forskellige, alt efter om disse tjenesteydelser blev udført for banker, som var medlemmer af den pågældende sammenslutning, for banker i udlandet eller for andre, der ikke var medlemmer af sammenslutningen.

Samtidig var de provisioner, der skulle opkræves af banker i udlandet og andre ikke-medlemmer (heriblandt nederlandske banker, som ikke var medlemmer), større end provisionerne for sammenslutningens medlemmer, og provisionerne for andre ikke-medlemmer var i visse tilfælde større end for banker i udlandet.

- For overførsler mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge var de fastsatte provisioner i de fleste tilfælde større end provisionerne for overførsel mellem en konto, som en valutaindlænding havde i Nederlandene, og en konto, han havde i sit eget navn i udlandet, selv om der var tale om banktjenester, der svarede fuldstændigt til hinanden.

- For provisioner i forbindelse med overførsel mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge var der fastsat en undtagelse, som gik ud på, at provisionen ikke behøvede at opkræves, når overførslen drejede sig om værdipapirtransaktioner, der var blevet afviklet gennem et VDB-medlem. Følgen var, at et VDB-medlem ikke behøvede at opkræve provision, når transaktionen blev afviklet gennem et andet VDB-medlem, men derimod, når transaktionen blev afviklet gennem et ikke-medlem, selv om der for den pågældende bank objektivt set ikke var nogen forskel på de to overførsler.

- (23) Endvidere gjorde Kommissionen sammen med klagepunkterne de pågældende parter opmærksom på, at forskellen mellem den fastsatte provision for overførsler mellem valutaindlændinge- og valutaudlændingekonti, der begge var oprettet hos nederlandske banker, og det gebyr på nul, der faktisk gjaldt for overførsler mellem valutaindlændingekonti, ikke kan begrundes med, at der er forskel på de transaktioner, de to typer overførsler kræver, og derfor heller ikke kan forklares med, at der er forskel på omkostningerne.

Den eneste ekstra transaktion, der skulle udføres ved overførsel mellem valutaindlændinge- og valutaudlændingekonti, hvis der sammenlignes med transaktionerne i forbindelse med overførsel mellem valutaindlændingekonti, var ifølge NBV's meddelelse, at centralbanken skulle underrettes. Da underrettelse af centralbanken ifølge NBV's meddelelse imidlertid kun var årsag til en af de omkostningsposter, der var grundlaget for den fastsatte provision, kan forskellen på transaktionerne ikke begrunde den provisionsstørrelse, der var fastsat for overførsler mellem valutaindlændinge- og valutaudlændingekonti.

- (24) I sin meddelelse af klagepunkterne hævdede Kommissionen det standpunkt, at fastsættelsen af de under 22 og 23 omtalte provisioner medførte, at banker, der ikke var medlemmer af de pågældende sammenslutninger, samt kunder og deres leverandører, der fik foretaget overførsler, direkte eller indirekte fik deres konkurrencemæssige stilling forringet på markedet for de produkter eller tjenesteydelser, de skulle levere, fordi de pågældende provisioner forøgede omkostningerne.

- (25) Da de pågældende parter har ophævet alle ordninger, hvori de omtalte provisionsforskelle forekom, var der for Kommissionen ikke længere grund til at undersøge, om de i reglementerne fastsatte provisioner eventuelt også i andre henseender kunne betragtes som diskriminerende eller urimelige.

- (26) I deres skriftlige svar på klagepunkterne og under drøftelserne med Kommissionen foreslog de pågældende parter at erstatte visse minimumsprovisioner, der ifølge reglementerne skulle opkræves kunderne, med minimumsprovisioner, som bankerne skulle opkræve hinanden, således at de provisioner, der eventuelt skulle opkræves kunderne, blev fastsat af de enkelte banker.

Parterne har imidlertid ikke kunnet overbevise Kommissionen om, at disse ændringer opfylder betingelserne for fritagelse i henhold til artikel 85, stk. 3. De har nemlig ikke bevist, at sådanne aftaler mellem bankerne om indbyrdes provisionsopkrævning virke-

lig ville være nødvendige for, at visse, i sig selv positive, former for samarbejde mellem flere banker kan lykkes. Kommissionens standpunkt er, at kun i særlige tilfælde, hvor nødvendigheden er fastslået, kan aftaler om indbyrdes provisionsoptæring opnå fritagelse i henhold til artikel 85, stk. 3.

- (27) De pågældende parter har helt eller delvist ophævet de fleste af de omtalte ordninger fra 1. januar 1988 og resten fra 1. oktober 1988 med undtagelse af reglement XI, artikel 5, 6 og 7, reglement XII om valørdatoer, der ophæves fra 1. december 1988, og reglementet om valutatransaktioner indeholdt i reglement XIII, som først blev trukket tilbage ved VDB-cirkulæret af 16. januar 1989.

2. De ikke ophævede ordninger

- (28) De i det følgende omtalte ordninger er, eventuelt i ændret form, blevet opretholdt af de pågældende parter. De vigtigste ændringer vil blive angivet.

Reglement I (indledning), artikel 15 til 19

- (29) I henhold til disse bestemmelser skal behandling af rembourser ske efter Det Internationale Handelskammers ensartede regler og sædvaner for rembourser, og Det Internationale Handelskammers ensartede regler og sædvaner for inkasso skal benyttes i forbindelse med behandling af accept og inkassoordrer. Et medlem er forpligtet til at udføre acceptbehandling og/eller inkassoordrer mod egne kunder i Nederlandene for et andet medlem, men denne forpligtelse gælder ikke opgaver, der kan udføres gennem Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie (PTT). Endelig behøver kun medlemmernes etableringer i Nederlandene at følge reglementerne.

- (30) Efter meddelelsen af klagepunkterne ophævede de pågældende parter bestemmelserne om beregning af omkostninger pålagt kunderne og afrunding af provisionsbeløb.

Reglement XIII (valutatransaktioner), reglement for valutannoteringsudvalget

- (31) I henhold til dette reglement — i den på Kommissionens anmodning ændrede udgave, der blev fremsendt til VDB medlemmerne ved cirkulære af 12. april 1989 — har valutannoteringsudvalget, hvis medlemmer udpeges af VDB's ledelse, til opgave at fastsætte daglige referencemiddelkurser for normalt forhandlet

valuta. Disse kurser fungerer navnlig som referencegrundlag ved valutaoverførsler og fastsættes for kontantforretninger og terminsforretninger (med forskellige terminer).

Referencursfastsættelsen sker efter de i reglementet fastsatte retningslinjer og procedurer. Disse indebærer navnlig, at valutannoteringsudvalget på sit daglige møde foreslår den referencekurs, der på grundlag af de seneste markedsudviklinger skal fastsættes for den pågældende dag. Valutahandlerne og vekselerer kan rejse indsigelse mod de således fastsatte kurser. Indsigelser kan føre til referencekursjustering, hvis de støttes af faktiske bud på eller salg af mindst de beløb, som angives i reglementet. Disse bud eller salg skal faktisk finde sted, også hvis der melder sig en modpart.

- (32) I den oprindelige anmeldte form indeholdt nævnte reglement en bestemmelse om, at VDB's ledelse skulle fastsætte minimumsmargener, som VDB's medlemmer skulle lægge til eller trække fra middelkurserne. Disse margener blev optaget i det under 18 omtalte VDB-reglement om valutatransaktioner, der pålagde medlemmerne forpligtelse til at benytte disse margener samt de ved noteringen fastsatte middelkurser ved udførelsen af valutatransaktioner. Både sidstnævnte reglement og bestemmelserne om margener i reglementet for valutannoteringsudvalget er på Kommissionens anmodning blevet ophævet.

Vedtagelse om ensartede betingelser for leje af bankboks

- (33) Ifølge denne CVO-vedtagelse skal de i CVO repræsenterede banker benytte ensartede betingelser for leje af bankbokse. Disse betingelser omfatter især et ensartet maksimumsbeløb, som sætter grænsen for bankens ansvar i tilfælde af skade eller tyveri.

Vedtagelse om taksterne for benyttelse af portofrie konvolutter

- (34) Ifølge denne vedtagelse har de i CVO repræsenterede banker besluttet at forhandle kollektivt med postvæsenet om taksterne for benyttelse af portofrie konvolutter, som bankerne overlader kunderne til korrespondance med banken. Resultatet heraf blev en ensartet posttakst.

Vedtagelse om salg af gavekort

- (35) Ifølge denne CVO-vedtagelse sælger de i CVO repræsenterede banker ikke gavekort for de forskellige

lokale turistorganisationer. Disse gavekort kan efter modtagerens valg benyttes i forskellige lokale forretninger. CVO betragter salget af disse gavekort som en underordnet aktivitet, hvis betydning i det samlede udbud af banktjenester er forsvindende, og som i forhold hertil ville medføre alt for høje omkostninger.

Cirkulærer om forenklede clearing-procedurer for checks i gylden og i fremmed valuta

- (36) Disse VDB-cirkulærer indeholder procedurer og regler for en forenklet og hurtigere clearing af checks i gylden og i fremmed valuta, hvor mindst en af parterne er valutaudlænding i Nederlandene. Procedurerne tager sigte på at afløse den arbejdskrævende procedure, som hidtil er blevet fulgt, når checks i de mest gængse valutaer skulle sendes til indløsning. Reglerne, som er indeholdt i cirkulærene, indeholder regler om ensartede valørdatoer, som skal anvendes i forbindelser mellem bankerne, samt en bestemmelse om, at den modtagende bank ved overskridelse af disse datoer kan forlange rentegodtgørelse fra den anden bank.

- (37) I den anmeldte version indeholdt cirkulæret om checks i gylden foruden ensartede valørdatoer, der skulle benyttes i forbindelserne mellem de pågældende banker, også ensartede valørdatoer, som bankerne skulle anvende over for deres kunder.

I den anmeldte version indeholdt cirkulæret om checks i fremmed valuta foruden ensartede valørdatoer, der skulle benyttes i forbindelserne mellem de pågældende banker, også ensartede valørdatoer, som bankerne skulle anvende over for de pågældende udenlandske banker.

Da Kommissionen imidlertid er af den opfattelse, at ensartede valørdatoer for kunder og udenlandske banker ikke er nødvendige for det, som er cirkulærernes formål, nemlig et vellykket banksamarbejde om checkclearing, har VDB på Kommissionens anmodning ophævet de ensartede valørdatoer for kunder og udenlandske banker.

Cirkulære om terminsforretninger i fremmed valuta

- (38) I dette VDB-cirkulære opfordres de VDB-medlemmer, der udfører terminsforretninger i fremmed valuta med private kunder, til at fastsætte supplerende betingelser herfor. Disse betingelser supplerer bankernes almindelige betingelser. Ifølge de supplerende betingelser skal kunden på bankens anmodning straks stille (yderligere) sikkerhed, i modsat fald kan banken

uden videre afvikle forretningen før tiden eller betragte den som ophævet. Alle omkostninger og tab i forbindelse med ophævelsen påhviler i så fald kunden.

Cirkulære om funktionærers valuta-handel for egen regning

- (39) Dette VDB-cirkulære indeholder en adfærdskodeks for medlemmernes tilrettelæggelse af valutahandelen. Ifølge denne kodeks må en funktionær, som er ansvarlig for valutahandel på et VDB-medlems kontor eller agentur, ikke foretage valutatransaktioner for egen regning, medmindre han har fået tilladelse til hver enkelt transaktion af sin overordnede eller direktion. Hvis andre af VDB-medlemmernes ansatte ønsker at udføre valutatransaktioner, skal de gøre det gennem det kontor, hvor de har konto, uden af deres eget kontors eller agenturs arbitrageafdeling indblandes. Hvis VDB-medlemmet kun har ét agentur, skal de øvrige ansatte udføre deres valutatransaktioner via en konto i en anden, juridisk selvstændig, bank.

Cirkulære om retningslinjer for Swift og andre former for betaling i fremmed valuta mellem autoriserede valutahandlere

- (40) Dette VDB-cirkulære indeholder først og fremmest regler, som skal overholdes, for at en overførsel kan betragtes som modtaget på en bestemt valørdato, men omfatter også en samlet liste over faste, udenlandske korrespondentbanker.

Aftale om de såkaldte åbne telefonlinjer

- (41) Ifølge denne aftale mellem VDB og VWM (og VDB's cirkulære om dens udførelse) må der ikke benyttes såkaldte åbne telefonlinjer. Herved forstås telefoniske forbindelser mellem bank og vekselerer, som andre bankers arbitragører kan lytte med på. Sådanne forbindelser betragtes som skadelige for parternes anonymitet og for deres aftalers fortrolige karakter, og parterne betragter dette som grundprincippet i vekselerervirksomhed.

Aftale om præmiering af opsparing

- (42) Denne aftale mellem CVO og de repræsentative detailhandlerorganisationer indeholder en adfærdskodeks for præmiering af opsparing. Denne kodeks

har til formål at forhindre, at bankerne ved præmiering af opsparing påfører detailhandelen konkurrence, der betragtes som illoyal, og indeholder en bestemmelse om, at de i princippet kun må tiltrække kundernes sparepenge ved at tilbyde bankens egne varer og tjenesteydelser. Bankerne må også tilbyde fritidsarrangementer (eller abonnementer eller rabatter på dem).

Aftale om overførsel af visse bidragsydelser

- (43) I denne aftale mellem NBV, Rabobank, Nederlandse Spaarbankbond og Postbank fastsættes en ensartet provision, som af den inkasserende bank refunderes den debiterende bank for overførsel af bestemte bidragsydelser, de såkaldte »actie-accepten«. Der drejer sig her om overførsler af overvejende uforpligtende karakter, som hovedsagelig har velgørende formål.

E. Bemærkninger fra tredjemand

- (44) Kommissionen har på grundlag af offentliggørelsen efter artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17 modtaget bemærkninger fra tredjemand, som har reageret på de opretholdte bestemmelsers hovedtræk. Disse bemærkninger foranledigede Kommissionen til at forbeholde sig sin stillingtagen vedrørende de regler, som blev fastlagt af Stichting Bureau Kredietregistratie, og som vedrører deltagelsen af selskaber, der ikke er registreret i Holland, i Stichtings kreditregistreringssystem. De øvrige bemærkninger var ikke af en sådan karakter, at Kommissionen ændrede sin stillingtagen.

I. RETLIG VURDERING

A. Artikel 85, stk. 1

1. Virksomheder og virksomhedssammenslutninger

- (45) Bankerne, de andre berørte penge- og finansieringsinstitutter og vekselererne er virksomheder efter artikel 85, stk. 1. NBV, VDB, SBC, VBOL, VEH og VWM samt CVO, hvori virksomhederne er organiseret, er sammenslutninger af virksomheder efter samme bestemmelse.

2. Aftaler mellem virksomheder og vedtagelse inden for sammenslutninger af virksomheder

- (46) De opretholdte aftaler er aftaler mellem virksomheder efter artikel 85, stk. 1. De opretholdte reglementer og vedtagelser er vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder efter samme bestemmelse. Det samme gælder de opretholdte cirkulærer, som de pågældende organisationer har udstedt på grundlag af de

beføjelser, de har fået tildelt, med det formål at påvirke de pågældende medlemmers og tilsluttedes adfærd.

3. Begrænsning af konkurrencen

3.1. De ikke-konkurrencebegrænsende ordninger

- (47) Kommissionen er af den opfattelse, at følgende ordninger ikke begrænser konkurrencen eller ikke begrænser den mærkbart og derfor ikke omfattes af forbuddet i artikel 85, stk. 1.

- (48) Reglement I (indledningen), artikel 15 til 19

Disse artikler indeholder bestemmelser vedrørende behandling af rebourser og behandling af accepter og inkassoordre (nr. 29).

Cirkulære om funktionærers valuta-handel for egen regning

Dette cirkulære indeholder en adfærdskodeks for medlemmernes tilrettelæggelse af valutahandelen (nr. 39).

Cirkulære om retningslinjerne for Swift og andre former for betaling i fremmed valuta mellem autoriserede valutahandlere

Dette cirkulære indeholder praktiske regler for visse overførsler (nr. 40).

Aftale om de såkaldte åbne telefonlinjer

Denne aftale indeholder bestemmelser for tredjemands adgang til telefoniske forbindelser mellem vekselerere og banker (nr. 41).

De her nævnte fire ordninger har ingen indflydelse på gebyrer og andre betingelser, som har betydning for konkurrencen, og forhindrer i deres nuværende form ikke, eller ikke i mærkbar grad, de pågældende virksomheder i faktisk at konkurrere med hinanden.

- (49) Reglement XIII (valutatransaktioner), reglement for valutannoteringsudvalget

Dette reglement, som drejer sig om fastsættelse af valutareferencekurser (nr. 31 og 32), begrænser i sin nuværende form ikke længere konkurrencen mærkbart. Det har kun til følge, at der fastsættes middellekurser, der benyttes som referencegrundlag, navnlig i

finansierings- og handelsmæssige sammenhænge. Disse kurser fastsættes ved en procedure, hvor udbud og efterspørgsel mødes, og hvor handel med den pågældende valuta virkelig kan finde sted og faktisk gør det. På baggrund af de oplysninger, VDB har givet Kommissionen, navnlig om markedsdeltagernes faktiske mulighed for arbitrage i denne situation, finder Kommissionen det berettiget at konkludere, at kurserne fastsættes under forhold, hvor konkurrencen kan spille sin rolle, og hvor markedsdeltagernes beslutninger påvirkes af de kurser, som på samme tidspunkt benyttes uafhængigt af den pågældende notering ved transaktioner mellem forskellige andre markedsdeltagere både i og uden for Nederlandene.

Desuden har de middelkurser, som noteres under fastsættelsen, en uforpligtende karakter. Bankerne, vekslererne og de øvrige markedsdeltagere kan på baggrund af markedssituationen og transaktionens art frit aftale de købs- og salgskurser, de selv ønsker. Samtidig kan de vælge mellem forskellige muligheder, som anvendelse af middelkurser eller gunstigere eller ugunstigere købs- og salgskurser, med eller uden opkrævning af provisioner.

- (50) Vedtagelse om taksterne for benyttelsen af portofrie konvolutter

Vedtagelsen om takster for portofrie konvolutter (nr. 34) begrænser ikke mærkbart konkurrencen mellem de pågældende banker. Forsyningen af kunder med portofrie konvolutter har ikke karakter af uafhængig service, for hvilken der eksisterer et separat marked, og er ikke forbundet med nogen særlig bankydelse. Det må antages, at omkostningerne ved at give kunderne portofrie konvolutter udgør en del af de berørte bankers omkostninger og er en relativ ubetydelig del af sådanne omkostninger. I denne forbindelse er det relevant, at vedtagelsen stiller bankerne frit i deres afgørelse om, hvorvidt man vil forsyne kunderne med portofrie konvolutter eller ej, og i praksis benytter bankerne sig af denne frihed på forskellige måder.

I lyset af ovenstående og i betragtning af PTT's markedsposition i forbindelse med portofrie konvolutter samt under hensyntagen til, at i henhold til de af parterne til Kommissionen fremsendte informationer vedtog eller afsluttede bankerne ikke lignende aftaler for andre produkter eller tjenesteydelser købt af dem, finder Kommissionen, at vedtagelsen ikke mærkbart begrænser konkurrencen mellem bankerne.

- (51) Vedtagelse om salg af gavekort

Vedtagelsen om salg af gavekort (nr. 35) begrænser heller ikke konkurrencen mellem de pågældende

banker mærkbart, da salget af gavekort, således som de pågældende parter har fremført, skal betragtes som en underordnet aktivitet af ringe betydning for bankerne. Vedtagelsen begrænser heller ikke mærkbart konkurrencen mellem de handlende, som sælger de produkter, gavekortene gælder.

- (52) Cirkulære om terminsforretninger i fremmed valuta

Dette cirkulære om yderligere sikkerhed fra kunden i forbindelse med terminsforretninger i fremmed valuta (nr. 38) begrænser ikke konkurrencen mellem bankerne mærkbart, da disse bevarer deres frihed til at kræve ekstra sikkerhed eller lade være samt til i givet fald at aftale en ordning med kunden, som passer ham bedre.

- (53) Aftale om præmiering af opsparing

Aftalen om præmiering af opsparing (nr. 42) begrænser ikke konkurrencen mærkbart, da bankerne bevarer deres frihed til at tilbyde præmier i form af varer eller tjenesteydelser, som indgår i bankernes normale aktiviteter, og da aftalen i øvrigt ikke nævner, hvilke aktiviteter, der skal betragtes som sådanne.

3.2. De konkurrencebegrænsende ordninger

- (54) Kommissionen betragter følgende bestemmelser som konkurrencebegrænsende:

Vedtagelse om ensartede betingelser for leje af bankbokse

Beslutningen (nr. 33) begrænser de pågældende virksomheders muligheder for på grundlag af deres egen omkostnings- og rentabilitetssituation og som led i deres egen erhvers- og virksomhedspolitik uafhængigt at fastsætte de vilkår og betingelser, de vil pålægge kunderne for leje af bankbokse. De begrænser derved konkurrencen mellem bankerne vedrørende disse tjenesteydelser.

- (55) Cirkulærer om forenklede clearingsprocedurer for checks i gylden og i fremmed valuta

Disse cirkulærer, som indeholder procedurer og retningslinjer for en forenklet og hurtigere clearing af checks i gylden og i fremmed valuta (nr. 36), begrænser ligeledes konkurrencen, idet de indskrænker de

pågældende bankers muligheder for bilateralt at aftale mere forenklede og hurtigere behandlingsprocedurer og dermed også gunstigere valørdatoer med hinanden. Således begrænses de muligheder, de uden cirkulærerne ville have haft for i deres bilaterale forbindelser med andre banker at udnytte alle midler for at opnå så gunstige betingelser som muligt og lade deres kunder nyde godt af dem. For disse tjenesteydelsers vedkommende sker der således en indirekte begrænsning af de pågældende bankers konkurrence om kundernes gunst.

(56) Aftale om overførsel af visse bidragsydelse

Aftalen om overførsel af bidragsydelse, der indeholder en bestemmelse om indbyrdes provision mellem banker for disse overførsler (nr. 43), må ligeledes betragtes som konkurrencebegrænsende. Denne aftale begrænser nemlig de pågældende bankers mulighed for bilateralt at aftale gunstigere omkostningsrefusioner og således også de muligheder, de uden aftalen ville have haft for i deres bilaterale forbindelser med andre banker at udnytte alle muligheder for at opnå så gunstige betingelser som muligt og lade deres kunder nyde godt af dem. For de pågældende overførsels vedkommende sker der således en indirekte begrænsning af de pågældende bankers konkurrence om kundernes gunst.

(57) De i nr. 54, 55 og 56 nævnte bestemmelser begrænser konkurrencen mærkbart.

De banker, der berøres af disse bestemmelser, har over 90 % af det totale indlån og aktiver for de banker, der opererer i Holland.

4. Påvirkning af handelen mellem medlemsstater

4.1. Ordninger, som ikke påvirker handelen mellem medlemsstaterne

(58) Følgende konkurrencebegrænsende ordninger påvirker efter Kommissionens opfattelse ikke handelen mellem medlemsstater mærkbart:

Vedtagelse om ensartede betingelser for leje af bankboks

Denne ordning påvirker ikke handelen mellem medlemsstater mærkbart, da den i kraft af sin karakter ikke, eller næsten ikke, har nogen forbindelse med samhandelen og den øvrige udveksling af tjenesteydelse mellem medlemsstaterne, og da de, ifølge de

pågældende parter oplysninger, kun i ubetydeligt omfang benyttes af brugere fra andre medlemsstater. Desuden tilbydes disse tjenesteydelse kun i ubetydeligt omfang af nederlandske filialer af banker i andre medlemsstater (disse filialer er en integrerende del af de pågældende banker, som gennem dem bekræfter sig direkte med mellemstatslig udveksling af tjenesteydelse).

(59) Aftale om overførsel af visse bidragsydelse (actie-accepten)

Denne aftale påvirker heller ikke handelen mellem medlemsstater mærkbart. De pågældende tjenesteydelse kan kun udføres af banker med hjemsted i Nederlandene, og foretages kun i ringe omfang af filialer af banker fra andre medlemsstater. Desuden har de pågældende overførsler i kraft af deres velgørende formål ingen eller kun ringe forbindelse med samhandelen og den øvrige udveksling af tjenesteydelse mellem medlemsstaterne. Det må endvidere antages, at ingen eller så godt som ingen af de modtagere, som er de endelige forbrugere af disse tjenesteydelse mellem banker, er hjemmehørende i andre medlemsstater.

4.2. Ordninger, som påvirker samhandelen mellem medlemsstater

(60) Samhandelen mellem medlemsstater påvirkes derimod af cirkulærerne om forenklede clearingprocedurer for checks i gylden og i fremmed valuta.

Da det her drejer sig om clearing af checks, hvor mindst en af parterne er valutaudlænding i Nederlandene, påvirker cirkulærerne betalingssamkvemmet mellem medlemsstaterne og, hvad cirkulæret om checks i fremmed valuta angår, valutahandelen mellem medlemsstaterne.

B. Artikel 85, stk. 3

(61) Cirkulærerne om forenklede clearingprocedurer for checks i gylden og i fremmed valuta opfylder af nedenstående grunde de i artikel 85, stk. 3, nævnte betingelse for fritagelse.

1. Forbedring af bankernes tjenesteydelse

(62) Cirkulærerne medfører en forbedring af betalingssystemet. Anvendelsen af ensartede procedurer og brugen af ensartede formularer samt det forhold, at checkene ikke længere behøver at sendes til indløsning i den pågældende bank, men efter et kort tidsrum kan debiteres den pågældende bank af modtagerbanken,

forenkler bankernes virksomhed. At clearingsproceduren i de enkelte banker centraliseres hos en eller nogle få af deres filialer, bidrager også hertil. Der sker således en fremskyndelse af checkclearingsproceduren.

2. Fordel for forbrugerne

- (63) Forbrugerne får en rimelig andel af de således opnåede fordele, idet cirkulærerne bevirker, at checkmodtagerne bliver krediteret hurtigere, end det var tilfældet med den normale opkrævningsprocedure, som anvendtes før indførelsen af den forenklede procedure.

3. Begrænsningernes nødvendighed

- (64) De ensartede valørdatoer angiver utvetydigt, inden for hvilket tidsrum clearingens skal finde sted, og gør det muligt at anvende cirkulæernes sanktioner over for de banker, som ikke overholder disse frister, idet de forpligtes til at betale rente af checkbeløbet til de andre banker for det tidsrum, hvormed de anførte valørdatoer overskrides ved den faktiske clearing. Disse led i aftalerne er af afgørende betydning for den forenklede og hurtigere clearingsmetodes pålidelighed, og dermed også for dens succes.

4. Konkurrencemuligheder

- (65) Cirkulærerne sætter ikke de pågældende banker i stand til at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende tjenesteydelser, da de ikke opstiller direkte regler for forbindelserne mellem bankerne og deres kunder. Bankerne er stadig frit stillet, når det gælder fastsættelse af de valørdatoer, de benytter over for deres kunder. Desuden er de valørdatoer, der benyttes i forbindelse med checkclearing, ikke konkurrencens eneste spillerum på checkområdet. Endelig har checkmodtagerne valget mellem at acceptere checken eller modtage andre former for betaling.

C. Artikel 6 og 8 i forordning nr. 17

- (66) I medfør af artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 17 får denne beslutning virkning den 10. maj 1988, det tidspunkt, hvor VDB sendte Kommissionen den ændrede udgave af de cirkulærer, som er genstand for den i denne beslutning indrømmede fritagelse.
- (67) I medfør af artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17 indrømmes den i denne beslutning fastsatte fritagelse

for et foreløbigt tidsrum på ti år af hensyn til konkurrencebegrænsningernes rækkevidde og til muligheden for, at den teknologiske udvikling kan medføre forandringer.

- (68) VDB skal i henhold til artikel 8, stk. 1, forpligtes til straks at underrette Kommissionen om enhver direkte eller indirekte supplerende eller ændring af cirkulærerne —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Efter de forhold, Kommissionen har kendskab til, finder den ikke anledning til efter EØF-Traktatens artikel 85, stk. 1, at skride ind mod følgende af Nederlandse Bankiersvereniging anmeldte ordninger:

- reglement I (indledning), artikel 15 til 19
- reglement XIII (valutatransaktioner), reglement for valutannoteringsudvalget, i den ved cirkulære af 12. april 1989 til medlemmerne af Vereniging van Deviezenbanken fra samme forening fremsendte udgave
- vedtagelse om ensartede betingelser for leje af bankboks
- vedtagelse om takster for benyttelse af portofrie konvolutter
- vedtagelse om salg af gavekort
- cirkulære om terminsforretninger i fremmed valuta
- cirkulære om funktionærers valutahandel for egen regning
- cirkulære om retningslinjer for Swift og andre former for betaling i fremmed valuta mellem autoriserede valutahandlere
- aftale om de såkaldte åbne telefonlinjer
- aftale om præmiering af opsparing
- aftale om overførsel af visse bidragsydelser.

Artikel 2

I henhold til EØF-Traktatens artikel 85, stk. 3, erklæres bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, for perioden 10. maj 1988 til 9. maj 1998 unanvendelige på de af Vereniging van Deviezenbanken udfærdigede cirkulærer om forenklede clearingsprocedurer for checks i gylden og i fremmed valuta.

Artikel 3

Vereniging van Deviezenbanken forpligtes til straks at underrette Kommissionen om enhver direkte eller indirekte supplerings eller ændring af de i artikel 2 nævnte cirkulærer.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til følgende virksomhedssammenlutninger og virksomheder:

- Nederlandse Bankiersvereniging
Keizersgracht 706
NL-1017 EW Amsterdam
- Vereniging van Deviezenbanken
Keizersgracht 706
NL-1017 EW Amsterdam
- Vereniging van Wisselmakelaars
Keizersgracht 706
NL-1017 EW Amsterdam

— medlemmerne af det tidligere College van Overleg van de Gezamenlijke Banken, som ud over Nederlandse Bankiersvereniging er følgende:

- Coöperatieve Centrale Raiffeisen — Boerenleenbank BA
Croeselaan 18
NL-3521 CB Utrecht
- Nederlandse Spaarbankbond
Singel 236
NL-1016 AB Amsterdam
- Postbank NV
Haarlemmerweg 506—512
NL-1014 BL Amsterdam.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. juli 1989.

På Kommissionens vegne

Leon BRITTAN

Næstformand

BILAG

De i beslutningens nr. 18, 19 og 20 omtalte ordninger drejede sig nærmere betegnet om følgende betingelser, som skulle indføres af de pågældende penge- og finansieringsinstitutter.

1. Reglement I (indledning), artikel 1 til 14

Disse bestemmelser indeholder forskellige regler af generel karakter som medlemmerne af NBV, VDB, SBC og VBOL skal følge, når andre reglementer skal anvendes. Reglerne er specielt forbundet med ansvar for betalingen af provisioner og omkostninger, og om, hvorledes provisionerne skal angives på opgørelserne. Bestemmelserne fastsætter endvidere, at alle beløb, som opkræves på grundlag af reglementerne, skal rundes op til nærmeste 0,10 hfl. eller et multiplum deraf. Yderligere skal medlemmerne, når de anvender mindste provisioner, opkræve deres kunder alle tredjemands omkostninger, såsom postgebyr, meddelelses- og korrespondanceomkostninger.

2. Reglement II (almindelige betalinger)

Dette reglement, som gjaldt for NBV's medlemmer, fastsatte minimumsprovisioner for en række tjenesteydelser, der normalt udføres i forbindelse med betalinger:

- provisioner, som bankerne skulle opkræve af deres kunder i forbindelse med telefonisk modtagelse og behandling af ordrer, indbetaling på tredjemands konto gennem kassen, betalinger til ikke-konto-havere og udstedelse af checks på den pågældende bank eller en bank i udlandet (artikel 1 til 5 og 9)
- provisioner, som bankerne skulle opkræve både kunder og hinanden for ydelser i forbindelse med kontante kreditter (artikel 6 til 8).

3. Reglement III (indenlandske betalinger)

Ifølge dette reglement skulle NBV's medlemmer opkræve minimumsprovisioner af deres kunder for ekspedition af checks i gylden, som ikke var eurocheques eller på anden måde garanterede (artikel 1), og for at ekspedere betalinger i fremmed valuta mellem valutaindlændinge, såvel ved overførsler som ved checks (artikel 2).

4. Reglement IV (eurocheques)

Dette reglement, som VDB's og SBC's medlemmer var bundet af, fastsatte minimumsprovisioner, som bankerne skulle opkræve af deres kunder for udstedelse af eurochequekort (artikel 1), for kontant udbetaling og indløsning af eurocheques på beløb over 500 hfl. (artikel 2), og for kontant udbetaling og indløsning af checks, som er garanteret af en bank i udlandet, men som ikke er uniforme eurocheques (artikel 3).

5. Reglement V (rejseforretninger)

Ifølge dette reglement skulle VDB's medlemmer opkræve minimumsprovisioner:

- af deres kunder for køb og salg af fremmede banksedler eller rejsechecks (artikel 1 og 2)
- af banker i udlandet for indlevering af den pågældende udenlandske banks rejsechecks til et VDB-medlem (artikel 3).

6. Reglement VI (indenlandske betalinger)

Ifølge dette reglement skulle VDB-medlemmerne opkræve minimumsprovisioner:

- af deres kunder for at overføre eller modtage beløb mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge (artikel 1), mellem en konto, som en valutaindlænding havde i Nederlandene og en konto, han havde i sit eget navn i udlandet (artikel 2) eller mellem valutaudlændinge, uanset hvor kontiene fandtes

(artikel 3), for tjenester i forbindelse med en valutabevilling fra den nederlandske centralbank (artikel 4), for at indgå og forlænge en terminsforretning i fremmed valuta (artikel 5) og for at behandle og tilbagesende ubetalte checks (artikel 6)

— af andre banker for visse af de i artikel 1 til 6 nævnte tjenesteydelser.

Ifølge reglementet behøvede provisionen for overførsel eller modtagelse af beløb mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge ikke at opkræves for bestemte værdipapirforretninger, som blev afviklet via et VDB-medlem.

7. Reglement VII (rembourser)

Ifølge dette reglement skulle NBV-medlemmerne opkræve minimumsprovisioner for forskellige tjenesteydelser i forbindelse med rembourser (artikel 1 til 12). Provisionerne for størstedelen af disse tjenesteydelser gjaldt såvel andre banker som kunder.

8. Reglement VIII (accept, aval og udskudt betaling)

Ifølge dette reglement skulle NBV-medlemmer opkræve minimumsprovisioner af andre banker og af kunderne for at acceptere en veksle, udstede en egen veksle, give aval, forpligte sig til at foretage en betaling på et fremtidigt tidspunkt eller udføre disse tjenesteydelser gennem tredjemand (artikel 1 til 3).

9. Reglement IX (garantier)

Ifølge dette reglement skulle NBV-medlemmer opkræve minimumsprovisioner af andre banker og af kunderne for at stille forskellige former for garanti og udføre en række hermed forbundne tjenesteydelser (artikel 1 til 6).

10. Reglement X (inkasso)

Ifølge dette reglement skulle NBV-medlemmerne opkræve minimumsprovisioner af andre banker og af kunderne for en række tjenesteydelser i forbindelse med inkasso (artikel 1 til 4).

11. Reglement XI (forskellige tjenesteydelser)

Ifølge disse bestemmelser skulle NBV-medlemmerne opkræve minimumsprovisioner for en række forskellige tjenesteydelser.

Det drejede sig for det første om administrative tjenesteydelser til kunderne i forbindelse med værdipapirer (artikel 1 til 3). For de samme og for andre administrative tjenesteydelser til udenlandske kolleger i forbindelse med værdipapirer var der ifølge artikel 4 fastsat et særligt gebyr, som på VEH's initiativ var blevet aftalt mellem NBV, VDB og VEH.

For det andet fastsatte bestemmelserne minimumsprovisioner, som NBV-medlemmer skulle opkræve kunderne for tjenesteydelser i forbindelse med sikker opbevaring af ejendele, leje af bankbokse og benyttelse af døgnboks (artikel 5 til 7).

Til sidst var der i bestemmelserne fastsat minimumsprovisioner, som NBV-medlemmerne skulle opkræve af kunderne og i visse tilfælde af andre banker for en række andre tjenesteydelser, som formidling af bankoplysninger, formidling ved køb af statsobligationer og statsgældsbeviser samt for at stille bankgaranti for en tilbudsgiver ved offentlige licitationer (artikel 8 til 11).

12. Reglement XII (fastsættelse af valørdatoer)

Dette reglement indeholdt bestemmelse om, hvilken dato NBV-medlemmerne skulle benytte som valørdato for beløb, der skulle debiteres eller krediteres kontokurant, dvs. fra hvilken dato renten skulle beregnes.

Ifølge reglementet skulle valørdatoen for beløb, der skulle debiteres eller krediteres mellem bankerne indbyrdes, ikke sættes til senere eller tidligere end datoen for afregning mellem de pågældende banker, medens medlemmerne, når det gjaldt kundernes kontokurant, skulle benytte en valørdato, som lå mindst en eller flere dage tidligere eller senere end ovennævnte dato.

13. Reglement XIII (valutatransaktioner)

Dette reglement bestod af flere dele. Heraf har VDB fuldstændig ophævet følgende:

13.1. Reglement om valutatransaktioner

Ifølge dette reglement måtte VDB's medlemmer ved udførelse af valutatransaktioner (som ikke var køb eller salg af fremmede banksedler) ikke anvende gunstigere kurser eller margener over for deres kunder end de kurser, som var fastsat i dette reglement. Kun hvis transaktionen i en enkelt valuta svarede til en værdi på over 250 000 hfl., kunne et VDB-medlem benytte en gunstigere kurs og margen, dersom kunden udtrykkeligt anmodede derom. Reglementet gjaldt desuden termsforretninger (artikel 1 til 8).

13.2. Reglement om transaktioner i fremmede banksedler

Ifølge dette reglement måtte VDB's medlemmer ved køb og salg af fremmede banksedler ikke benytte gunstigere kurser og margener over for kunderne end dem, det såkaldte noteringsudvalg for fremmede banksedler havde fastsat, og de margener, som var fastsat i dette reglement. Kun hvis transaktionerne svarede til en værdi på over 5 000 hfl., måtte et VDB-medlem benytte en gunstigere kurs (artikel 1 til 4).

13.3. Reglement for noteringsudvalget for fremmede banksedler

Noteringsudvalget for fremmede banksedler, hvis fire medlemmer udpegedes af VDB's ledelse, havde ifølge dette reglement til opgave dagligt at fastsætte middelskurserne for fremmede banksedler.

Noteringsudvalgets fire medlemmer var i praksis repræsentanter for de fem største banker (Algemene Bank Nederland, Rabobank, Amsterdam-Rotterdam Bank og Nederlandse Middenstandsbank), som blev enige om kursen ved telefonisk kontakt.

Desuden skulle VDB's ledelse ifølge reglementet fastsætte de minimumsmargener, hvormed VDB's medlemmer skulle formindske eller forhøje kurserne, for at nå frem til de købs- eller salgskurser, der skulle benyttes af VDB's medlemmer. Margenerne blev derpå fastsat i det under b) omtalte reglement om transaktioner i fremmede banksedler (artikel 1 til 4).

14. Reglement XIV (VBOL's reglement)

Ifølge dette reglement skulle VBOL's medlemmer opkræve minimumsprovisioner for formidling af private lån og for transaktioner, hvorved sådanne lån blev ydet tredjemand.

15. VWM's reglement

Ifølge dette reglement var der navnlig fastsat ensartede provisioner, som VWM's medlemmer skulle opkræve for formidling af transaktioner i forbindelse med statsobligationer og statsgældsbeviser, og minimumsprovisioner for formidling mellem bankerne af nationale og internationale indlån.

Det var i reglementet udtrykkeligt forbudt VWM's medlemmer at opkræve lavere provisioner end dem, der var fastsat i selve reglementet eller fastsat af VWM i samråd med NBV eller VDB. VWM's medlemmer måtte heller ikke give deres forbindelser refusioner eller udbytte med undtagelse af visse reduktioner, som de måtte give VDB-medlemmer i forbindelse med bestemte transaktioner i fremmed valuta.

16. Aftale om formidling af valutatransaktioner

VDB og VWM havde indgået en aftale, ifølge hvilken VDB's medlemmer, når de i forbindelse med valutatransaktioner skulle benytte tredjemands formidling

- udelukkende skulle benytte VWM-medlemmers tjenesteydelser i alle de tilfælde, hvor de inddrog en vekselerer med hjemsted i Nederlandene (også til internationale indlån)
- ikke skulle acceptere nogen indenlandsk modpart (undtagen ved internationale indlån), når de inddrog en vekselerer med hjemsted i udlandet.

17. VDB-cirkulære om telex- og portoudgifter

Ifølge dette cirkulære skulle VDB's medlemmer indbyrdes afskaffe opkrævning af telex- og portoudgifter.

Ifølge cirkulæret skulle VDB's medlemmer flytte disse udgifter over på deres kunder.

18. NBV-cirkulære om præmiering af banktjenester

Dette cirkulære indeholdt en adfærdskodeks for NBV-medlemmer, ifølge hvilken disse pengepræmier kun måtte tilbydes i forbindelse med oprettelse af opsparingskonti, ikke ved oprettelse af betalingskonti, ved kreditgivning, forsikringsformidling og tjenesteydelser i forbindelse med aktioner af begrænset varighed. Cirkulæret tjente til udførelse af den i beslutningens punkt 42 omtalte, langt mindre vidtrækkende aftale om præmiering af banktjenester.
